

**Salgótarján Megyei Jogú Város
Polgármestere**

Ikt. szám: 14567-5/2022.

Beszámoló

Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2021. évi ellátásáról

Tisztelt Közgyűlés!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban Gyvt.) 96. § (6) bekezdése kimondja, hogy a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készít, amelyet meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított 30 napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat felé. Javaslát esetén azokat a települési önkormányzat 60 napon belül érdemben megvizsgálja, és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja a gyámhatóságot.

A jogszabályban előírtaknak megfelelően a Salgótarján és Térsége Egészségügyi-Szociális Központja, a Polgármesteri Hivatal Hatósági Irodájának, valamint a Humánszolgáltatási és Szervezési Irodájának munkatársai, a Nógrád Megyei Kormányhivatal közreműködésével elkészítették a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2021. évi ellátásáról szóló tájékoztatót.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést a beszámoló megtárgyalására és a határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat

Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2021. évi ellátásáról szóló beszámolót az 1. melléklet szerint elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Fekete Zsolt polgármester

Salgótarján, 2022. május 13.

Fekete Zsolt
Fekete Zsolt
polgármester R.

Beszámoló

Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2021. évi ellátásáról

Tartalom

I. Bevezetés	4
I.1. Jogszábeli háttér.....	4
I.2. Demográfiai adatok.....	4
II. Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások	6
II.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, hátrányos/halmozottan hátrányos helyzet megállapítása.....	6
II.2. Gyermekétkeztetés.....	7
II.2.1. Intézményi gyermekétkeztetés	7
II.2.2. Szünidei gyermekétkeztetés.....	9
II.3. Tanulói bérlet támogatás.....	10
II.4. „BABAMAMA” csomag	11
III. Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások	11
III.1. Család – és Gyermekjóléti Szolgáltatás	12
III.2. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ személyi feltételei 2021. évben...	12
III.3. Tárgyi feltételek	13
III.4. Család – és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ statisztikai adatai, tevékenységei ..	13
III.4.1. Szolgáltatásban részesülők száma	13
III.4.1.1. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	13
III.4.2. Gondozottak számának alakulása Salgótarjánban 2021-ben (fő).....	14
III.4.3. A Család – és Gyermekjóléti Szolgálat, Központ szakmai tevékenységére vonatkozó statisztikai adatok	15
III.4.4. Veszélyeztetettségi okok Salgótarjánban (halmozott adatok).....	16
III.4.5. A kezelt probléma típusa és az ellátottak számának alakulása	17
III.4.6. Az észlelő – és jelzőrendszerrel érkezett jelzések működése és száma 2021-ben	18
III.5. A Család – és Gyermekjóléti Központ által biztosított speciális szolgáltatások.....	21
III.5.1. Kapcsolattartási ügyelet	21
III.5.2. Kórházi szociális munka	21
III.5.3. Utcai szociális munka.....	21
III.5.4. Készenléti szolgálat.....	21
III.5.5. Drog-prevenációs szolgáltatás, konfliktuskezelés	22
III.5.6. Jogi tanácsadás	22
III.5.7. Pszichológiai tanácsadás	22
III.5.8. Fejlesztőpedagógiai szolgáltatás	22
III.5.9. Szociális diagnózis készítése.....	22
III.5.10. Környezetanalízis készítés.....	22
III.6. Óvodai - iskolai szociális segítő tevékenység.....	22
III.7. Bölcsődei ellátás – Százszorszép Bölcsőde.....	22
III.8. Családok Átmeneti Otthona	23
III.9. Gyermek Átmeneti Otthona	24
III.10. A gyermekek veszélyeztetettségének okai:	25
III.11. Válsághelyzetben lévő várandós kiskorú gondozása	25
III.12. Családjából kiemelt gyermekek szüleinek gondozása	25
III.13. Civilekkel, egyházakkal, karitatív tevékenységet folytatókkal való kapcsolat.....	26
IV. Bűnmegelőzéssel kapcsolatos feladatok	26
V. Pártfogó felügyelői feladatok, Jogi segítségnyújtás, Áldozatsegítés	27
V.1. Pártfogó felügyelői feladatok a gyermekvédelem területéhez kapcsolódóan	27

V.2. Jogi segítségnyújtás	28
V.3. Áldozatsegítő szolgálat.....	29
VI. Kábítószerügyi Egyeztető Fórum	29
VI.1. Addiktológiai tanácsadás	30
VI.2. Tanulmányút	30
VI.3. Vetélkedő	30
VII. Pályázatok	30
VIII. Helyi esélyegyenlőségi program (HEP).....	31
IX. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai	31

I. Bevezetés

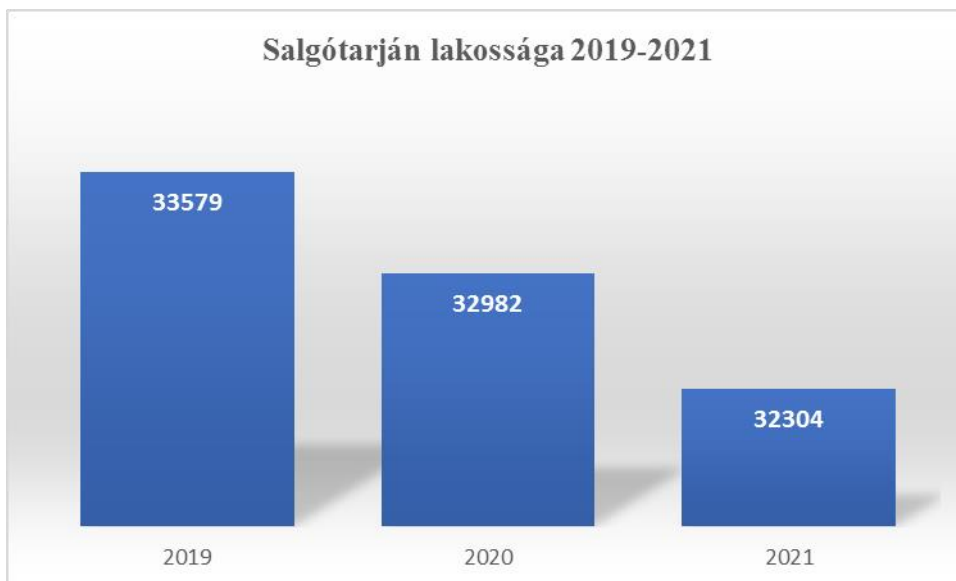
A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban Gyvt.) 96. § (6) bekezdése kimondja, hogy a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készít. Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata a Gyvt-ben foglalt kötelezettségnek eleget téve, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásában résztvevő szakemberek bevonásával készítette el beszámolóját.

I.1. Jogsabályi háttér

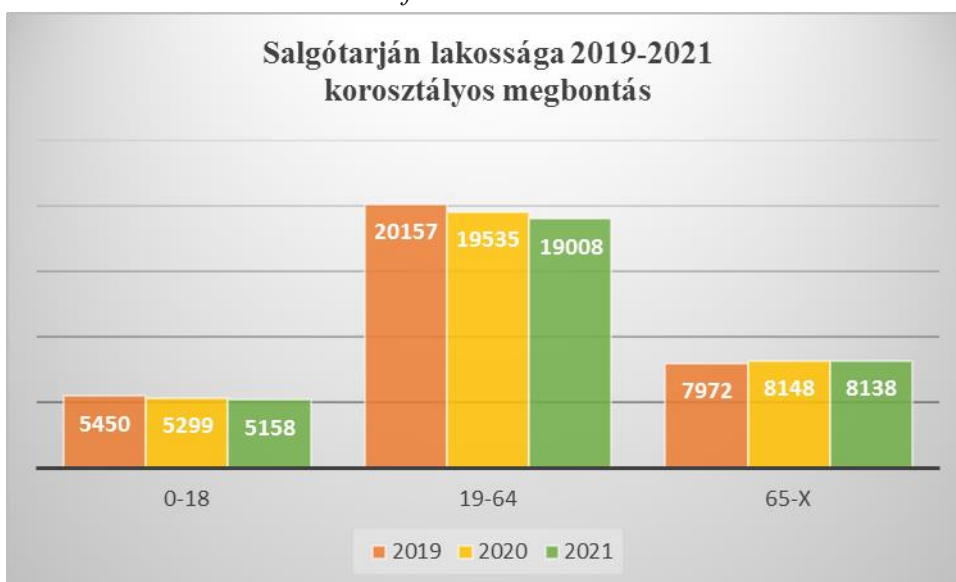
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.)
- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet (Gytr.)
- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet
- A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet
- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.)
- Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a szociális ellátásokról szóló 6/2015. (II. 19.) önkormányzati rendelete,
- Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a Salgótarján és Térsége Önkormányzatainak Társulása által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló 9/2014. (III. 27.) önkormányzati rendelete,
- Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a helyi járatú tanuló bérlet-támogatásáról szóló 21/2014. (X.2.) önkormányzati rendelete,
- Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlése a 157/2021. (X.28.) sz. határozata.

I.2. Demográfiai adatok

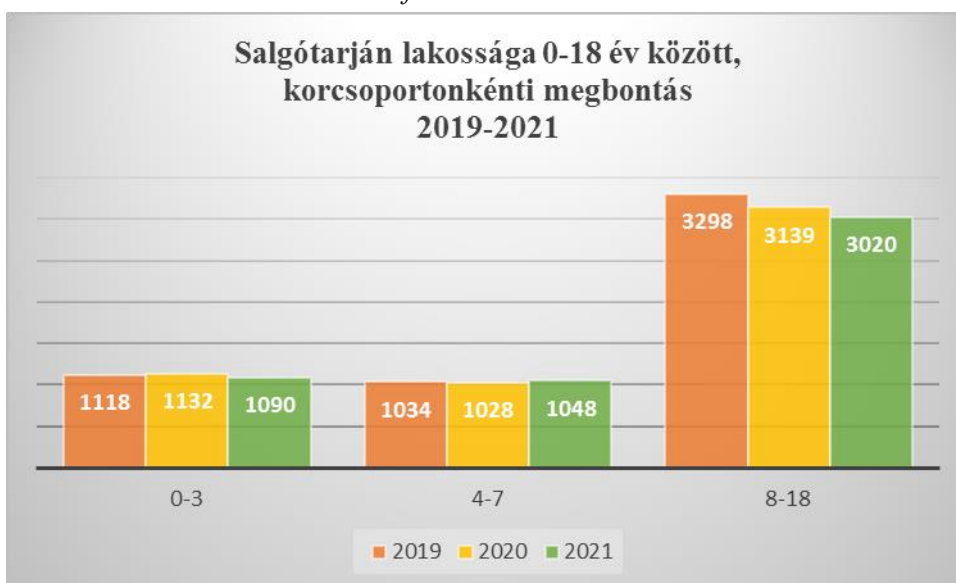
A város lakossága évről-évre csökken, a korosztályos megoszlás sajnos az előregedő társadalmat mutatja.

/forrás: ksh.hu/

/forrás: ksh.hu/

/forrás: ksh.hu/

II. Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások

II.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, hátrányos/halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetre való jogosultsággal összefüggő kérelmeket 1 fő gyámügyi ügyintéző és 1 fő szociális referens bírálja el.

2021. december 31-én 1258 fő volt jogosult a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ebből 1089 fő jogosult a hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetre. (130 fő hátrányos helyzetű, 959 halmozottan hátrányos helyzetű)

A kérelmezőkre vonatkozó általános jogosultsági feltételek: rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult az a törvényes képviselő, ahol a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg családban nevelt gyermek esetében 38.475 Ft-ot, egyedülálló szülőként, tartósan beteg gyermek esetében, nagykorúvá vált fiatal felnőtt, illetve családba fogadott gyermek esetében nem haladja meg a 41.325 Ft-ot. Gyámolt gyermek esetében csak a gyermek megélhetését szolgáló jövedelmet (családi pótlék, gyermektartási díj, árvaellátási díj) lehet figyelembe venni a kedvezmény megállapításakor.

Családba fogadó szülők részére, gyámolt gyermekek jogán kiegészítő pénzbeli támogatás nem került megállapításra a jogosultsági feltételek hiányában.

- A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek a gyermekétkeztetést kedvezményesen veheti igénybe, illetve egyéb, természetbeni juttatásokra (pl. ingyenes tankönyv, óvodás és 1-8 osztályig ingyenes étkezés, középiskolában 50%-os kedvezmény) is jogosult. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság esetében a megállapítás gyermekenként történik. A jogosultak minden év augusztusában és novemberében pénzbeli támogatásra jogosultak. 2017. január 1-jétől változott a támogatás összege: rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak esetében alap összegű támogatás: 6.000 Ft/fő, hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében 6.500 Ft/fő. A támogatás összegét a központi költségvetés teljes egészében megtéríti.
- **2021. augusztus** hónapban **8.097. 000 Ft** összegű pénzbeli támogatás került lehívásra a központi költségvetésből (kiskorú gyermek alapösszegű: 168 fő, nagykorú gyermek alapösszegű: 5 fő; kiskorú gyermek emelt összegű: 1046, nagykorú gyermek emelt összegű: 40 fő).
- **2021. november** hónapban **8.362.000 Ft** összegű pénzbeli támogatás került lehívásra a központi költségvetésből (kiskorú gyermek alapösszegű: 171 fő, nagykorú gyermek alapösszegű 5 fő; kiskorú gyermek emelt összegű: 1087 fő, nagykorú gyermek emelt összegű: 37 fő).
- A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódik a hátrányos, illetve a halmozottan hátrányos helyzet megállapítása is.

A veszélyhelyzettel összefüggő átmeneti szabályokról szóló 2021. évi XCIX. törvény hatálybalépésére tekintettel egyes törvények eltérő alkalmazásáról szóló 647/2021. (XI. 30.) Korm. rendelet 8/A. §-a alapján a 2020. november 4-e és 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet megszűnését követő 30. nap között lejáró **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság**, valamint a **hátrányos, halmozottan**

hátrányos helyzet fennállását megállapító határozat hatálya a 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet megszűnésének hónapját (2022. június) követő második hónap utolsó napjáig – jelenlegi jogszabályok alapján **2022. augusztus 31-ig** – **meghosszabbodott.**

Ez alapján a jogosultságok meghosszabbításra kerültek a rendelkezésre álló ágazati szakrendszerben, illetve új kérelmezők esetén a benyújtott kérelmeket a mindenkori jogszabályoknak megfelelően kerültek elbírálásra. Tekintettel arra, hogy a fenti jogszabály szerint a jogosultságok meghosszabbodtak, a változásokról minden esetben tájékoztatást kaptak a jogosultak, érintettek.

2021. január és december közötti időszakban újként megállapított döntések száma: 122 db, elutasításra került 2 db kérelem, melynek oka, minden esetben az volt, hogy meghaladták az egy főre jutó jövedelem határt.

II.2. Gyermekétkeztetés

Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére

- a bölcsődében, mini bölcsődében,
- az óvodában,
- a nyári napközis otthonban,
- az általános és középiskolai kollégiumban, az itt szervezett externátusi ellátásban,
- az általános iskolai és – ha önkormányzati rendelet kivételével jogszabály másképpen nem rendelkezik – a középfokú iskolai menzai ellátás keretében,
- a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében.

II.2.1. Intézményi gyermekétkeztetés

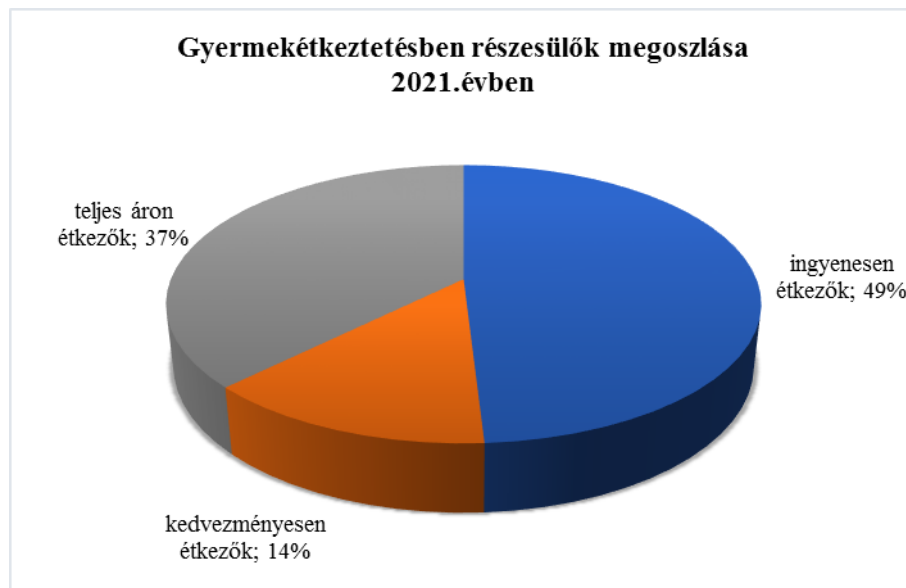
A Gyvt. 21. § (1) bekezdése alapján természetbeni ellátásként **a gyermek életkorának megfelelő** gyermekétkeztetést kell biztosítani a bölcsődés, óvodás, nyári napközis otthoni, az általános és középiskolai tanulmányokat folytató gyermekek számára.

A gyermekétkeztetés és a szünidei gyermekétkeztetés lebonyolítását a Salgótarjáni Költségvetési Szervek Gazdasági Szolgálat (továbbiakban: KIGSZ) végezte, különös figyelemmel a diétás étrend biztosítására.

Ingyenes és kedvezményes gyermekétkeztetésben részesülők száma 2021-ben

Jogcím	Bölcsőde		Óvoda	Ált.iskola	Gimnázium	Szakközépiskola	Szakiskola	Kollégium	Összesen
	Szászszorszép	Mackóvár, Gyermekkert							
Kedvezményes étkezés 50%									
3 v több gyermeket családban élő gyermek	0	0	0	237	29	0	0	0	266
Tartósan beteg v. fogyatékkal élő gyermek	0	0	0	106	9	0	6	0	121
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek	0	0	0	0	4	0	0	0	4
Összesen:	0	0	0	343	42	0	6	0	391
Ingyenes étkezés 100%									
Tartósan beteg v. fogyatékkal élő gyermek	1,75	0	42	0	0	0	0	0	42
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek	3	0	155	563	0	0	0	45	763
Nevelésbe vették v. utógondozott	0	0	0	4	0	0	0	0	4
1 főre jutó jövedelem miatt	22	14	482	0	0	0	0	0	496
3 v több gyermeket családban élő gyermek	4	1	114	0	0	0	0	0	115
Összesen:	30,75	15	793	567	0	0	0	45	1420
Teljes áron étkezők									
	18	4	134	838	106	0	1	0	1083
Összesen:	18	4	134	838	106	0	1	0	1083
Összes étkező:	48,75	19	927	1748	148	0	7	45	2894

Az alábbi diagram a térítésmentesen, kedvezményes térítési díjjal, illetve a teljes áron étkezők arányát szemlélteti:

/adatok: KIGSZ/

II.2.2. Szünidei gyermekétkeztetés

A szünidei gyermekétkeztetés megszervezése feladatként jelenik meg a gyámügyi igazgatásban, melyet jegyzői hatáskörben, gyámhatósági eljárás keretén belül 2021. évben is a Hatósági Iroda végzett. Az étkeztetés lebonyolításában évek óta a KIGSZ nyújt segítséget.

A Gyvt. 21/C § (1) bekezdés a) pontja értelmében a települési önkormányzatnak szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a **déli meleg főétkezést** biztosítani kell a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére. A Gyvt. 21/C (2) bekezdés bb) pontjára tekintettel a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon **köteles megszervezni** és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani kell az étkezést.

Azoknak a gyermekeknek, akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek és **nem** került megállapításra a hátrányos/halmozottan hátrányos helyzet csak biztosítható rendelkezést ír elő a jogszabály.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról 328/2011. (XII.29.) Kormányrendelet (továbbiakban: Gytr.) 13/A §-ai és 13/B §-ai szerint a települési jegyző írásban értesíti a jogosultakat az évközi tanítási szünet (őszit, téli, tavaszi), valamint a nyári szünet időtartamára eső szünidei gyermekétkeztetés igénybevételének lehetőségéről, az igénybevétel módjáról, biztosításának időtartamáról, helyszínéről. A tájékoztatóval egyidejűleg megküldi a kormányrendelet 7. számú mellékletét, melyben a kérelmező nyilatkozik az igénybevételről. A nyilatkozaton a szülő/törvényes képviselő megjelölheti azt, hogy mely munkanapokon kéri az étkezést, esetleges diétás étrend biztosítását, illetve megjelölheti azt az intézményt, ahonnan elviheti az ebédet. (Petőfi Sándor Tagiskola, Arany János Tagiskola, Bóna Kovács Károly Kollégium).

A szünidei gyermekétkeztetést a KIGSZ bonyolította le. Az ezzel kapcsolatos elszámolást, adatszolgáltatást határidőben teljesítette.

2021. év tavaszi szünetében (2 munkanapra) 44 adag meleg étel került kiosztásra, mely összesen **30.142 Ft** volt.

2021. év nyári szünetében (43 munkanapra) 4.279 adag meleg étel került kiosztásra összesen **3.591.282 Ft** értékben.

2021. év őszi szünetében (5 munkanapra) 235 adag meleg étel került kiosztásra összesen **203.841 Ft** értékben.

2021. év téli szünetben (7 munkanapra) 77 adag meleg étel került kiosztásra. Ez összesen **66.791 Ft**.

II.3. Tanulói bérlet támogatás

A helyi járáti tanulói bérlet támogatásról szóló 21/2014. (X.2.) önkormányzati rendelet alapján tanulói helyi járáti bérlet támogatás kerül megállapításra azon tanulók részére, akik a jogszabályban meghatározott jogosultsági feltételeknek megfelelnek. A bérlet támogatás havonta kerül megállapításra, a Salgótarjáni Általános Iskola és Kollégiuma által megküldött (iskolánkénti) lista alapján. A tanulói bérletek átadásáról a KIGSZ gondoskodik, minden hónap 5. napjáig.

A helyi járáti tanulói bérlet támogatásról szóló 21/2014. (X.2.) önkormányzati rendelet értelmében az önkormányzat 100%-os bérlet támogatásban részesíti azon tanulót, aki

- a) Salgótarján Megyei Jogú Város közigazgatási területén lakóhellyel, illetve ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkezik, kivéve a Salgótarjáni Általános Iskola és Kollégiumban kollégiumi tagsági viszonytal rendelkező tanulót, és
- b) Salgótarján megyei jogú város közigazgatási területén működő, a Salgótarjáni Tankerületi Központ által fenntartott általános iskola kötelező felvételt biztosító tagintézménnyel tanulói jogviszonyban áll, és
- c) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, és
- d) a lakóhelyétől, illetve tartózkodási helyétől a b) pontban meghatározott tagintézménybe való utazás során helyi vagy helyközi menetrend szerint közlekedő autóbusszal legalább három megállóhely távolságot kell megtennie, és
- e) nem jogosult a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló 85/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet szerinti 100 % mértékű utazási kedvezményre.

2021. évi bérlet támogatás

Hónap	Fő	Összesen
Január	183	398.940 Ft
Február	184	401.120 Ft
Március	185	403.300 Ft
Április	-	Visszaváltásra került
Május	183	398.940 Ft
Június	183	398.940 Ft
Szeptember	197	429.460 Ft
Október	202	440.360 Ft
November	202	440.360 Ft
December	207	451.260 Ft
ÖSSZESEN	1726	3.762.680 Ft

II.4. „BABAMAMA” csomag

A „babamamatudakozo” egy online közösség, amely már 14 éve országos szinten működik, jelenleg 200.000 aktív tagja van. A Közösség az önkormányzatokkal 2019. júliusától indította el egy, a Kormány Családbarát támogatásait kiegészítő Családbarát Programot, finn mintára, „Babamama CSOMAG” néven. Küldetésük alapja, hogy minden szülőnek joga van ahhoz, hogy gondoskodhasson csecsemőjéről. A „babamama CSOMAG” azon városokban elérhető, ahol az önkormányzatok kiemelt figyelmet fordítanak a szülővé válás támogatására, és csatlakoznak a Programhoz. Programjuk fő üzenete, hogy „Minden gyermek egyenlő”, mert minden gyermek megérdemli az élet biztonságos és támogatott kezdetét. A program célja, hogy a lehető legtöbb olyan egyedülálló édesanyának nyújtsanak azonnali segítséget, akiket szülés után kisbabájukkal otthon nem vár apa.

Az Önkormányzat 2021. júniusában a közösség támogatásával, a Salgótarján és Térsége Egészségügyi-Szociális Központ (a továbbiakban: ESZK) bevonásával és a védőnők közreműködésével 2 kismama részére adott át csomagot. A babamama csomagok egyenként 50.000 Ft értékben tartalmaztak minden olyan terméket, ami elengedhetetlen egy újszülött számára.

Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlése a 157/2021. (X.28.) sz. határozatával jóváhagyta a "Babamama CSOMAG" Programhoz való csatlakozást. A határozat értelmében az Önkormányzat 2022-től a program fedezetére szükséges forrásként a költségvetésből 1.000.000 forintot biztosít. Az Önkormányzat hagyományteremtő szándékkal 2022-től folyamatosan biztosítani kívánja ezt a lehetőséget az arra rászorult jogosultak részére.

III. Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások körében a Gyvt. négy kategóriát tartalmaz:

1. a gyermekjóléti szolgáltatást,
2. a gyermekek napközbeni ellátását,

3. a gyermekek átmeneti gondozását,
4. a gyermekek esélynövelő szolgáltatásait.

Az 1-3. pontban foglalt feladatok a települési önkormányzat kötelezően ellátandó feladatai.

III.1. Család – és Gyermekjóléti Szolgáltatás

A családsegítés feladatait továbbra is a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.), valamint a Gyvt. tartalmazza.

Az ESZK számára meghatározott feladatoknak és hatásköröknek az intézmény szakmai szervezeti egységei közötti megosztásáról az intézmény SZMSZ-e alapján az igazgató gondoskodik. Az ESZK szervezeti egységeit intézményegység-vezetők irányítják, akiket pályázat útján az igazgató bíz meg.

A gyermekjóléti alapellátás feladatait a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzés alapján két önálló szakmai egység látja el:

- **Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és a**
- **Család- és Gyermekjóléti Központ.**

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermekek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Az ESZK Család- és Gyermekjóléti Központja, valamint Szolgálat a gyermekjóléti alapellátás keretein belül a családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatást a tárgyévben a térség 29 településén látta el, lefedve ezzel a teljes salgótarjáni járást.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint Központ szolgáltatásainak biztosításával a működési területünkön élő, szociálisan hátrányos helyzetű, egészségügyi, mentálhigiénés állapotuk, egyéb krízishelyzet miatt segítséget igénylő személyek, családok, gyermekek számára - az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése- a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése, illetve elősegítése céljából komplex segítség, illetve szolgáltatások nyújtása.

Céljuk a gyermekek törvényben foglalt jogainak érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséhez és megszüntetéséhez nyújtott széleskörű szociális munka.

A segítségnyújtás főbb formái között információ közvetítés, tanácsadás, ügyintézés, érdekvédelem, mentális gondozás, életviteli tanácsadás szerepel. A családgondozás a családban jelentkező működési zavarok megoldása érdekében folyik, melynek fő módszere az egyéni esetkezelés és a csoportos szociális munka.

III.2. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ személyi feltételei 2021. évben

A 2021-ben összesen 40 fő főállású dolgozó és 1 fő megbízási szerződéssel foglalkoztatott dolgozó állt alkalmazásban.

Főállású dolgozók:

- 2 fő intézményegység- vezető,
- 17 fő családsegítő,
- 9 fő eszményedzser,
- 1 fő szociális diagnózist készítő eszményedzser

- 9 fő óvodai-iskolai szociális segítő,
- 2 fő szociális asszisztens.

Speciális szolgáltatásokat végzők:

- 2 fő utcai szociális munkás
- 1 fő kórházi szociális munkás
- 1 fő fejlesztőpedagógus
- 2 fő kapcsolattartási ügyeletes
- 1 fő jelzőrendszeri tanácsadó
- 1 fő jelzőrendszeri felelős, mindegyik kolléga osztott munkakörben látja el a speciális feladatokat.
- A készenléti szolgálatot a salgótarjáni esetmenedzserek és családsegítők látják el, heti váltásban.

III.3. Tárgyi feltételek

Az ESZK székhely épületéből több szolgáltatás új telephelyre költözött 2021. év tavaszán. Ez lehetővé tette, hogy a központi épületben is meginduljon a már évek óta esedékes átalakulás. **A második emelet szinte teljes egészében a család- és gyermekjóléti szolgálat és központ használatába került**, ezzel a munkafeltételek kedvezőbbé váltak. A pandémia is rávilágított arra, hogy az intézmény ügyfélforgalmát a **földszinten** kell tartani, ezért **több ügyféltér került kialakításra**. A földszinten kaptak egy nagy irodát az óvodai- és iskolai szociális segítők is.

2021. évben a GYVR bevezetése megtörtént az intézményben. A gyermekjóléti és a gyermekvédelmi ágazat működésének átláthatósága, a hatékonyság javítása, a gyorsabb, hatékonyabb szakmai kommunikáció és feladatellátás érdekében, valamint az adminisztrációs terhek és a papíralapú kommunikáció csökkentése érdekében a Gyvt. 135. § (3) bekezdése alapján 2021. március 1-től bevezetésre került a *Gyermekeink védelmében Informatikai Rendszer* (a továbbiakban: GYVR).

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás terén és a gyermekek átmentési gondozása esetében is kötelező a GYVR használata, és ebből kerülnek átadásra az adatok a Magyar Államkincstár által a finanszírozás ellenőrzése céljából vezetett nyilvántartás (KENYSZI) részére.

A GYVR bevezetéséhez szükséges tárgyi feltételeket (számítógépek, informatikai rendszer, megfelelő internet, szkener, operációs rendszer Windows 10, stb.) **az intézmény saját költségvetésének terhére biztosította.**

Minden főállású szakdolgozó rendelkezik laptop-pal munkájának megkönnyítése céljából, valamint saját használatú munkahelyi mobiltelefonnal; továbbá 2 intézményi gépjármű segíti a szakmai egységekben dolgozók munkáját a családlátogatások, hivatalos ügyek végzése céljából.

III.4. Család – és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ statisztikai adatai, tevékenységei

III.4.1. Szolgáltatásban részesülők száma

III.4.1.1. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A szolgáltatást a salgótarjáni járás területén biztosítja az ESZK.

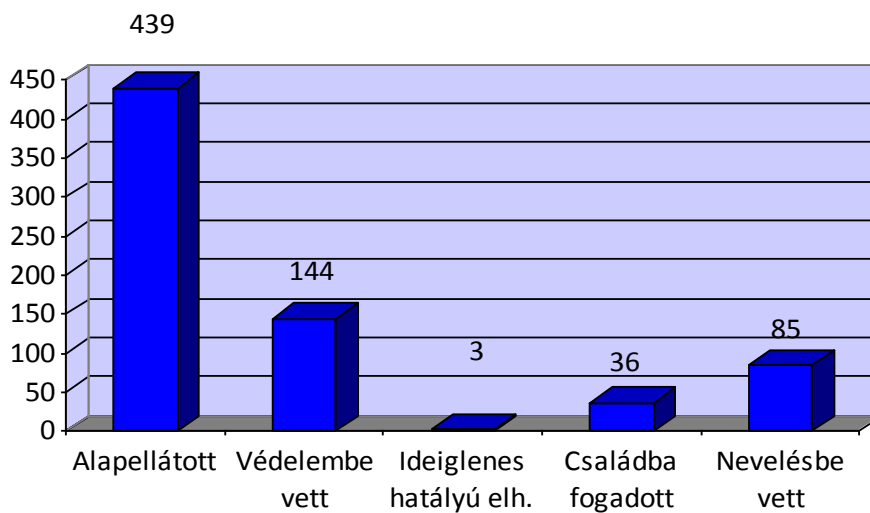
A 29 település tekintetében a gondozott gyermekek száma 5 %-kal, a gondozott családok száma 9 %-kal meghaladja a 2020. évi adatokat. Ez a salgótarjáni járásban zajló, negatív tendenciájú folyamatokat mutatja, amit a Covid-19 járvány tovább erősített.

A gondozott gyermekek közel 44%-a salgótarjáni, de magas az etesi, karancseszi, karancslapujtói, rákóczibányai, nagybárkányi ill. a sóshartyáni gondozottak száma is. A gondozott családok számát tekintve a családok több mint 45 %-a salgótarjáni. De ideiglenes hatályú elhelyezésre javaslatot is a legtöbb esetben Salgótarjában tettek (az összes javaslat 57 %-a).

III.4.1.2. Család- és Gyermekjóléti Központ

2021. évben a családok 43 %-a salgótarjáni, de a védelembe vételek 55 %-a, a nevelésbe vételek 45 %-a, a családba fogadások 43 %-a, valamint az egyszeri intézkedések 51 %-a is Salgótarjában történt.

III.4.2. Gondozottak számának alakulása Salgótarjában 2021-ben (fő)

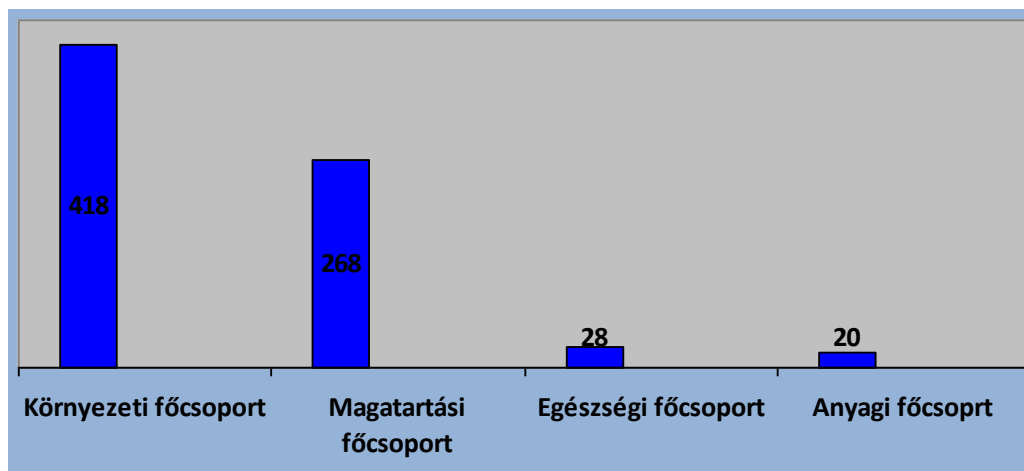
Salgótarjában a gondozottak száma az előző évi 379 főről - több mint 15 %-kal - nőtt 439 főre.

III.4.3. A Család – és Gyermekjóléti Szolgálat, Központ szakmai tevékenységére vonatkozó statisztikai adatok

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységeinek adatai		
Megnevezés		Szakmai tevékenységek száma (halmozott)
Információnyújtás		1.657
Segítő beszélgetés		971
Tanácsadás		1.044
Ügyintézéshez segítségnyújtás		564
Családlátogatás		2.230
Közvetítés más szolgáltatásba		124
Konfliktuskezelés		59
Kriziskezelés		26
Szociális segítő tevékenység	saját ügykörben	404
	egyéni gondozási-nevelési terv megvalósításába központ által bevonva	249
	szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gondozása	13
Esetkonferencia		20
Esetmegbeszélés		64
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés		28
Adományközvetítés		160
Összesen		7.613
Család – és Gyermekjóléti Központ tevékenységének adatai		
Megnevezés		Szakmai tevékenységek száma (halmozott)
védelembe vételi javaslat		106
megelőző pártfogás		13
ideiglenes hatályú elhelyezés		42
nevelésbe vétel		52
családbafogadás		36
esetkonferencián részvétel		16
első védelembe vételi tárgyaláson részvétel		40
felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel	nevelésbe vétel	19
	védelembe vétel	28
elhelyezési értekezleten, ill. tárgyaláson való részvétel		11
családlátogatás		767
környezettanulmány készítése		81
kapcsolattartási ügyelet (tevékenység száma)		133
utcai szociális munka		4
kórházi szociális munka		15

készenléti szolgálat	13
fejlesztőpedagógiai ellátás	91
jogi tanácsadás	416
pszichológiai tanácsadás	158
Összesen	2.041

III.4.4. Veszélyeztetettségi okok Salgótarjában (halmozott adatok)

Salgótarjában a környezeti főcsoportba tartozó veszélyeztetettségi okok száma a 2020. évi 175-ről 418-ra emelkedett, a magatartási főcsoportba tartozó veszélyeztetettségi okok száma pedig 112-ről 268-ra emelkedett (mindkét esetben több mint 138 %-os az emelkedés).

A nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma 2020. évben még 328 fő volt, 2021. évben ez a 224 %-ára, 734 főre emelkedett.

Veszélyeztetettségi okok (Szolgálat és Központ)			
okok	A veszélyeztetettség fő oka	A veszélyeztetettség halmozott okai	
	a	b	
Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma	734		
Környezeti főcsoport összesen (a gyermek környezetéből kell kiindulni)	418	678	
Ebből	nevelési probléma	201	
	szülők, család életvitele (szenvedélybetegségek, antiszociális viselkedés)	88	
	családi konfliktus	98	
	szülő(k) betegsége	12	
	gyermek családon belüli bántalmazása	fizikai	9
		lelki	6
		szexuális	1
	gyermek elhanyagolása	fizikai	33
		lelki	48
	egyéb személyek, rokonok általi veszélyeztetés	3	3
iskolai kirekesztés, erőszak			
kortárs csoport negatív hatása	6	38	

	elégtelen lakáskörülmények	62	93
	kilakoltatás veszélye		2
	munkanélküliség	23	46
Magatartási főcsoport összesen (az érintett gyermekekre vonatkozóan)		268	322
ebből	gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	16	29
	drogfogyasztás	4	10
	alkoholfogyasztás		16
	csavargás	15	30
	tankötelezettség elmulasztása (50 tanóra és egyéb)	213	213
Egészségi főcsoport összesen (az érintett gyermekekre vonatkozóan)		28	40
Ebből	tartós betegség	2	5
	fogyatékoság	2	4
	magatartás- vagy tanulási zavar	24	31
Anyagi főcsoport összesen (a családra vonatkozóan)		20	30

III.4.5. A kezelt probléma típusa és az ellátottak számának alakulása

Gyermekjóléti szolgáltató tevékenység a kezelt probléma típusa szerint	
Megnevezés	Kezelt problémák száma
életviteli	88
szenvedélybetegség	33
családi, kapcsolati konfliktus	98
családon belüli bántalmazás	16
elhanyagolás	81
gyermeknevelési	201
gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	29
magatartászavar, teljesítményzavar	31
egyéb egészségi probléma	14
foglalkoztatással kapcsolatos	46
anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	125
Összesen	762

A kezelt problémák száma az előző évben 333 volt, 2021-re 762-re emelkedett, mely 229%-os növekedést jelent.

Jelentős az emelkedés szenvedélybetegség (6-ről 33-ra), a családi, kapcsolati konfliktus (24-ről 98-ra) és az elhanyagolásból adódó (35-ről 81-re) problémák számában. De a legmagasabb az emelkedés a gyermeknevelési (30-ről 201-re), foglalkoztatással kapcsolatos (3-ről 46-ra) és az anyagi, megélhetéssel, lakhatással összefüggő (20-ről 125-re) problémák esetében.

Salgótarjánban a gondozott családok és gyermekek száma emelkedést mutat, de a statisztikákból nem feltétlenül olvasható ki a megnövekedett számú ügyintézés, tanácsadás, egyszeri esetek kezelése, melyek túlnyomó többsége a Covid-19 járvány miatt keletkezett.

- A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat/Központ nyilvántartásában szereplő gondozott családok túlnyomó többsége küzd anyagi problémával, munkanélküliséggel túlzott eladósodás miatt. Jellemzőek még körükben az elégtelen lakáskörülmények, közüzemi

számlák következtében kialakult tartozások. Az idős – főként egyedülálló - gondozottaknál megfigyelhető az elmagányosodás.

- A gondozott gyermekek körében - egyre fiatalabb korban megjelenik az alkohol - és drogfogyasztás. Ezzel szoros összefüggésben van a magas számú igazolatlan iskolai hiányzás, deviáns viselkedés. Ezen felül a kiskorúak terhessége is egyre magasabb számban jelenik meg, mely szintén szorosan kapcsolódik az igazolatlan hiányzásokhoz, illetve a korai iskolaelhagyáshoz.
- Az ellátott családokban a szülők alacsony iskolai végzettségéből, lakás - és életkörülményeiből adódóan generációs probléma, hogy a gyermekek előtt nincs pozitív példa. A szülők nem motiválják a gyermekeket, a fiataloknak nincs jövőképe, céltalanok. Munkát nagyon nehezen találnak, lakhatásuk sokszor bizonytalan, nem megoldott a szociális bérlakáshoz jutás sem körükben.
- A gondozott családok életében gyakran tapasztalhatók életviteli, életvezetési problémák, amelyek összefüggésbe hozhatók a gyermekek viselkedésével és magatartási problémáival. Ezek sokszor családi konfliktushoz is vezethetnek.
- A gondozottak körében tapasztalható, hogy nem rendelkeznek megfelelő higiénés ismeretekkel, amelyek az egészségügyi kockázaton túl a kiskorúak elhanyagolásához vezethetnek.
- Sokan fordulnak az ESZK-hez családi-kapcsolati krízis problémával, esetleg bántalmazással.

A koronavírus járvány Salgótarjánban is rányomta a bélyegét a családok életére. Sokan veszítették el munkahelyüket, kényszerültek feladni addig megszokott életüket. Ennek következtében sokan kértek segítséget települési támogatás ügyintézésben, álláskeresőben, regisztrációban a Nógrád Megyei Kormányhivatal felé.

A pandémiás időszakban a megszokott szakmai munkát is át kellett szervezni, kevesebb személyes találkozás volt az észlelő- és jelzőrendszeri tagokkal. Elmaradtak szakmaközi megbeszélések, esetkonferenciák és az éves tanácskozás is. A szakmai egyeztetések túlnyomórészt telefonon történtek, kevés volt a személyes találkozás és a közös családlátogatások száma.

III.4.6. Az észlelő – és jelzőrendszertől érkezett jelzések működése és száma 2021-ben

A Család – és Gyermejjóléti Szolgálat működteti az észlelő- és jelzőrendszert, melynek tagjai:

- ▶ az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,
- ▶ a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- ▶ a köznevelési intézmények,
- ▶ a rendőrség,
- ▶ az ügyészség,
- ▶ a bíróság,
- ▶ a pártfogó felügyelői szolgálat,
- ▶ az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- ▶ a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- ▶ az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- ▶ a munkaügyi hatóság,
- ▶ a javítóintézet,
- ▶ a gyermekjogi képviselő.
- ▶ gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal,

- ▶ az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv

A tagokkal a CSGYSZ és CSGYK általában személyesen, írásban, telefonon és online formában tartja a kapcsolatot, azonban a Gyvt-ben meghatározott éves jelzőrendszeri tanácskozást, illetve a 6 alkalommal kötelezően megtartandó szakmaközi megbeszélést a CSGYSZ 2021-ben a „Covid-járvány” következtében elrendelt veszélyhelyzet miatt nem tudta minden alkalommal megtartani, ezért a jelzőrendszeri tagokkal telefonon és online formában tartották a munkatársak a kapcsolatot.

Az oktatási és nevelési intézmények átállása az online oktatásra szintén nehezítették a családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatást végzők munkáját.

A jelzőrendszeri tagok megküldték 2021.02.28-ig az általuk elkészített éves beszámolót, amely alapján a Család – és Gyermekjóléti Szolgálat 2021.03.31-ig elkészítette településenként az intézkedési tervet.

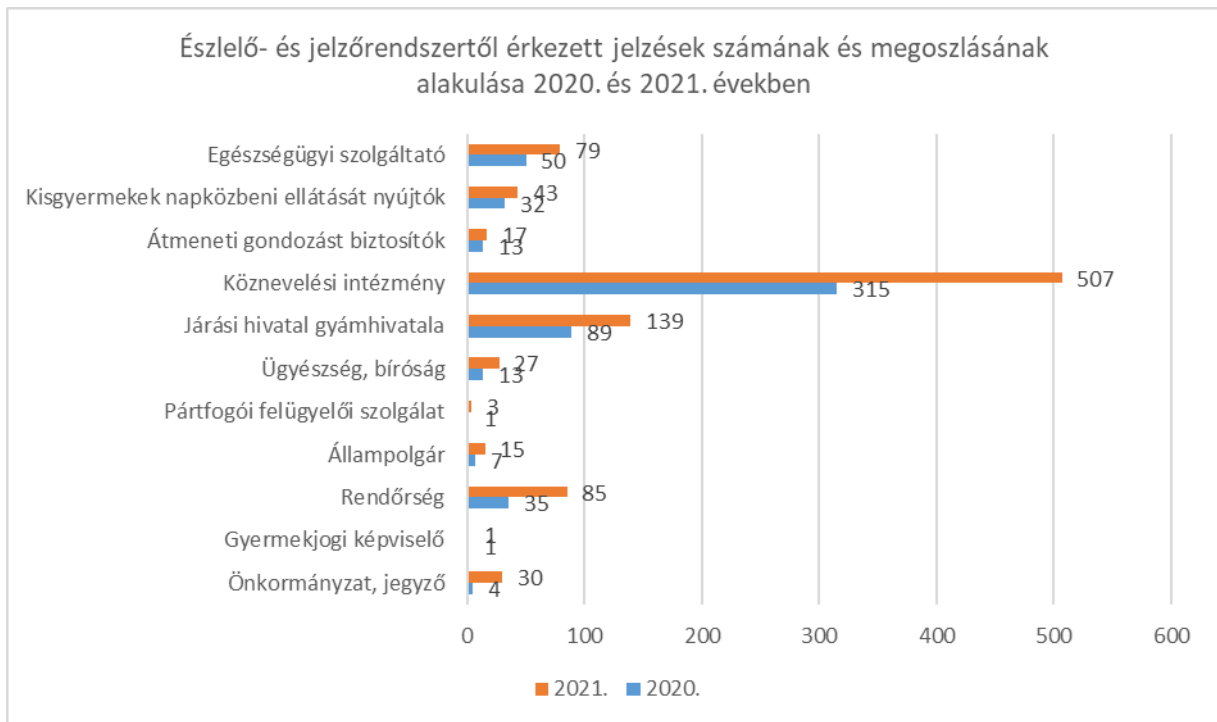
A legtöbb klienssel jelzés alapján kerülünk kapcsolatba.

Arányuk a CSGYSZ-nél a 2021. évi KSH statisztika alapján:

- Egyedül élő 13 család
- Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők gyermek nélkül 6 család
- Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 1–2 gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel) 65 család
- Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 3 vagy több gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel) 75 család
- Egy szülő/törvényes képviselő 1–2 gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel) 60 család
- Egy szülő/törvényes képviselő 3 vagy több gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel) 35 család

2021-ben a CSGYK által gondozott gyermekek száma 273 fő, ebből a nevelésben vettek száma 85 fő.

Egészségügyi szolgáltató	79
Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	43
Átmeneti gondozást biztosítók	17
Köznevelési intézmény	507
Járási hivatal gyámhivatala	139
Ügyészség, bíróság	27
Pártfogói felügyelői szolgálat	3
Állampolgár	15
Rendőrség	85
Gyermekjogi képviselő	1
Önkormányzat, jegyző	30
Összesen:	946

Az összes jelzésszám a 2020. évi 560 jelzésről 2021. évben 946-ra (közel 169 %-ára) emelkedett. A jelzések száma minden jelzőrendszeri tag esetében meghaladta az előző évi jelzésszámot, de ki kell emelni a rendőrségtől, gyámhivaltól és a köznevelési intézményektől érkeztetett jelzésszámok jelentősebb emelkedését.

A jelzések többsége a közoktatási-köznevelési intézményekből érkezett, jelentős hányaduk igazolatlan hiányzás miatt. Megjegyzendő, hogy a jelzések időbeliségével sokszor van probléma, amelyre többször is felhívtuk már a jelzőrendszer figyelmét. Valljuk, hogy az észleléskor elküldött jelzéseket hatékonyabb problémamegoldással lehet kezelni, időben feltérképezhető, hogy a jelzés tárgya miben fakad. Ennek következtében a család, gyermek hamarabb tudja megkapni a számára legmegfelelőbb segítséget.

A Családsegítő kollégák elérhetőek a jelenlétházakban és a Salgó úti közösségi házban is, hetente egyszer ügyfélfogadást tartanak mind a három helyszínen. Jó együttműködés alakult ki intézményünk és a Gyermekesély Programban dolgozó szakmai vezető és munkatársak között.

A kollégák számtalan alkalommal juttattak a gondozottakat adományokhoz, a dolgozók több civil segítő szervezettel és alapítvánnyal ápolnak jó kapcsolatot.

Általánosságban elmondható, hogy a Szolgálat és Központ kapcsolata a jelzőrendszeri tagokkal megfelelő, eleget tesznek az észlelő-és jelzőrendszer feladataiból adódó kötelezettségeiknek. A házi orvosok, házi gyermekorvosok helyett a védőnő vagy az asszisztens teszi meg a jelzést. A jelzőrendszeri tagokkal tartott éves tanácskozáson, az esetkonferenciákon vagy a szakmaközi megbeszéléseken nem képviseltetik magukat.

Pozitívum, hogy a rendőrség segítségére és támogatására az esetek nagy többségében lehet számítani

III.5. A Család – és Gyermekjóléti Központ által biztosított speciális szolgáltatások

III.5.1. Kapcsolattartási ügyelet

A kapcsolattartási ügyelet rendelkezésére áll azon kliensek számára, ahol a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más jogosult személy számára a találkozás máshol nem biztosítható. A szakemberek által kontrollált kapcsolattartást önkéntesen vagy gyámhivatali illetve bírósági kötelezés útján lehet igénybe venni.

A kapcsolattartási ügyeleten (Aranykor Idősek Klubja Salgótarján, Gorkij krt. 85. szám) a kapcsolattartások szombat délutánonként történtek. 2021-ben a kapcsolattartási ügyeletet 133 alkalommal összesen 42 gyermek vette igénybe. A kapcsolattartások nagy része problémamentesen zajlott.

A helyszín a tevékenység megvalósítása szempontjából nem kifejezetten kedvező. Egyrészt befolyásolja az ottani gondozottak napirendjét, másrészt a rendelkezésre álló hely sok esetben túlszűfolt, mert a családokat nem tudjuk egymástól elszeparáltan fogadni. Nógrád megye területén tudomásunk szerint a salgótarjáni járásban valósul meg a legtöbb felügyelt kapcsolattartás.

III.5.2. Kórházi szociális munka

Célja, hogy a kórházi szociális és egészségügyi szakemberekkel, illetve területi védőnővel, együttműködve a szociális válsághelyzetben lévő anyának, szülőnek és gyermekének, segítséget nyújtson a gyermeket veszélyeztető tényezők megelőzésében, megszüntetésében. Az egészségügyi intézményeknek a gyermekelhanyagolás és gyermekbántalmazás észlelése esetén jelzést kell tenni intézményünk felé a további elhanyagolás, bántalmazás megakadályozása érdekében.

2021-ben 15 esetben érkezett jelzés a Szent Lázár Megyei Kórházból.

A kapott jelzések zömében szülői elhanyagolás következtében kialakult egészségügyi problémák, valamint időskorúak miatt érkeztek.

A családsegítők minden jelzést követően fölkeresték a családot, és megtették a szükséges intézkedéseket.

III.5.3. Utcai szociális munka

Az utcai- és lakótelepi szociális munkát 2 főből álló operatív munkacsoport látta el, melynek célja, hogy felkutassák és elérjék az elsősorban veszélyeztetett gyermekeket, fiatalokat és számukra alternatívákat kínálnak szabadidejük hasznos eltöltésére. Különös figyelmet kell fordítani azokra a fiatalokra, akik napközben az iskolai órákról kimaradnak, illetve akik otthonról önkényesen eltávoznak, vagy akiket gondozójuk a lakásból kitett.

A 2021-ben 4 esetben találkoztak szülői felügyelet nélkül „csellengő” gyermekkel.

III.5.4. Készenléti szolgálat

A készenléti szolgálat megszervezésével a Központ/Szolgálat állandó, folyamatos elérhetőséget biztosít a nyitvatartási időn túl, hétvégeken és ünnepnapokon felmerülő krízishelyzetekben.

A törvényi követelményeknek megfelelően a közzétett, munkaidőn túli időben hívható telefonszámon munkatársaink azonnali tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtásával igyekeznek segíteni a rászorulókon.

A családsegítők és esetenedzserek heti váltásban látják el a készenléti szolgálatot. 2021-ben összesen 13 hívás érkezett, de egyik megkeresés sem igényelt azonnali intézkedést.

III.5.5. Drog-prevenációs szolgáltatás, konfliktuskezelés

2021-ben végzett tevékenység: 31 fő vette igénybe a szolgáltatást, személyes konzultációra 328 alkalommal, telefonos konzultációra 370 alkalommal került sor.

III.5.6. Jogi tanácsadás

A salgótarjáni járás 5 településén: Salgótarjában, Sóshartyánban, Karancslapujtón, Kazáron és Cereden összesen 416 alkalommal vették igénybe a központ jogásza által biztosított ingyenes szolgáltatást 2021-ben.

III.5.7. Pszichológiai tanácsadás

Gyermekekkel és szülőkkel egyéni és csoportos foglalkozások keretében folytatott tanácsadás jellegű szolgáltatás. A rendelkezésre álló diagnosztikai eszközökkel történő konfliktuskezelés, kritikus helyzetek esetén sürgős segítségnyújtás, továbbirányítás.

2021-ben összesen 158 fő vette igénybe a szolgáltatást.

III.5.8. Fejlesztőpedagógiai szolgáltatás

Célja az iskoláskorú gyermekek tanulásához szükséges alapvető képességeknek, hiányosságoknak a feltárása és fejlesztése, korrepetálás, osztályozó vizsgára való felkészítés.

2021-ben a fejlesztőpedagógiai szolgáltatást 13 gyermek vette igénybe 91 alkalommal.

III.5.9. Szociális diagnózis készítése

Célja olyan komplex szolgáltatási terv felállítása-kidolgozása, amely maximálisan az igénybe vevő szükségleteihez, adott problémáihoz igazodik.

2021-ben 13 szociális diagnózis felvételére került sor.

III.5.10. Környezettanulmány készítés

2021. évben 224 esetben történt környezettanulmány készítésére sor, felkérésre.

III.6. Óvodai - iskolai szociális segítő tevékenység

A probléma jellegétől függően az óvodai- és iskolai szociális munkás kapcsolatot tart az érintett intézmény pszichológusával, fejlesztő pedagógusával, védőnőjével, gyermek óvónőjével, gondozójával és osztályfőnökével.

Az óvodai – iskolai szociális segítő tevékenységének alakulása:

- egyéni szociális munka: 2.052 alkalommal
- csoportos szociális munka: 647 alkalommal
- közösségi szociális munka: 36 alkalommal valósult meg 2021-ben.

III.7. Bölcsődei ellátás – Százsorszép Bölcsőde

A Százsorszép bölcsőde 2014. október 1-jén nyitotta meg kapuit 52 férőhellyel. 2021. december 31-én a beiratott gyermekek száma 39 fő, a beiratottak körében a kihasználtság

82% volt. A kisgyermek betegségei, hiányzásai és a járványügyi helyzet miatt a tényleges kihasználtság mindössze 61 % volt.

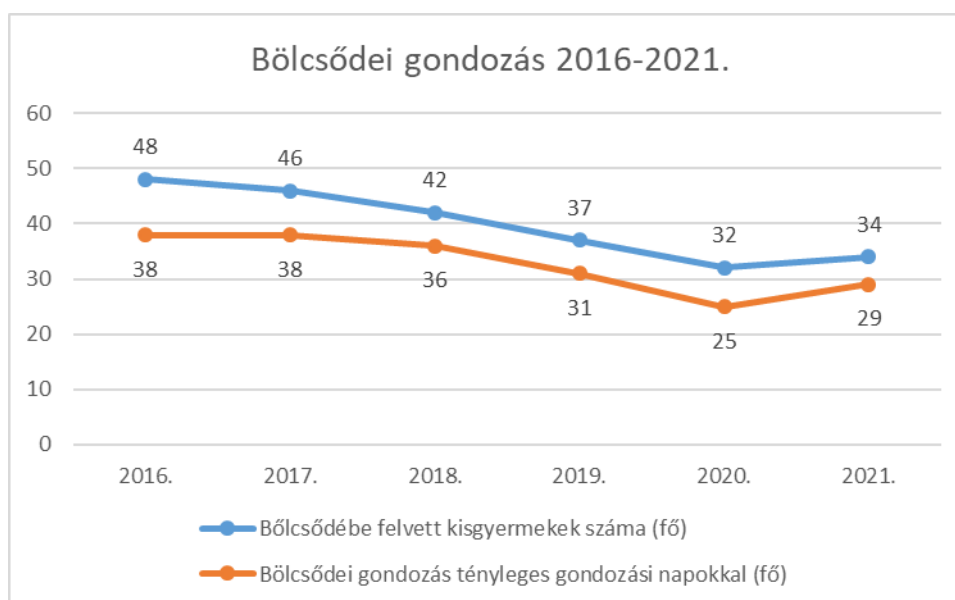
A kihasználtság alakulása:

	2019.12.31.	2020.12.31.	2021.12.31.
Beíratottak száma	38	35	39
Kihasználtság a beíratottak körében	81 %	77 %	82 %
Tényleges kihasználtság	66 %	45 %	61 %

A táblázat adatai mutatják, hogy a 2020. évi járványhelyzet miatti bezárások miatt közel 20%-kal alacsonyabb volt a tényleges kihasználtság, de 2021. évben ez már jelentősen javult.

2021. évben 34 fő kisgyermeket vettek fel a bölcsődébe, közülük 23 fő (68 %) salgótarjáni, 11 fő (32 %) vidéki volt.

A bölcsődei gondozás alakulása 2016-2021. között:

III.8. Családok Átmeneti Otthona

A családok átmeneti otthona megszakítás nélküli munkarend szerint működő bentlakásos intézmény, amely Etes településen található. 16 férőhelyen, a gyermekjóléti alapellátás keretében, biztosítja az átmenetileg otthontalanná vált szülő és gyermeke számára a lakhatást, amennyiben elhelyezés hiányában, lakhatásuk nem lenne biztosított és emiatt a gyermeket, gyermekeket el kellene választani szülőjétől. Az otthon célja a családból történő kiemelés megelőzése.

Az ellátás időtartama az alapjául szolgáló ok fennállásáig, de legfeljebb egy évig tart, amely indokolt esetben fél évvel meghosszabbítható. Az intézményi ellátás önkéntes, amennyiben rendeződik a gyermek és a család helyzete, bármikor megszakítható.

Az otthon működését 2021. évben több társaság támogatta ruha, játék, háztartási eszköz, bútor, tisztálkodási szer, élelmiszer adományokkal:

- Az otthon 2 éve tagja az „Örökbe fogadtam egy ovit” jótékonyági szervezetnek, amelyen keresztül több magánszemély baba-felszerelési eszközöket, babaápolási szereket, kül- és beltéri játékokat juttatott.
- Az Oriflames tanácsadók több mint 100.000 Ft értékben illatszerekkel ajándékozták meg a lakókat.
- A salgótarjáni Kreatív Ötletek Boltja ajándékutalvánnyal, a Marcsi Telepocak büfé a karácsonyi vacsora biztosításával támogatta az otthont.
- A salgótarjáni Plazma Center vezetője személyesen látogatta meg intézményt és játékokat, mikuláscsomagot, gyümölcsöt vitt a gyermekek részére.

Bár sok támogatóra talál az Otthon, de új kapcsolatok kialakítása a cél, a lakók további támogatása érdekében.

2021. évben 16 engedélyezett férőhelyen, átlagosan 13 fővel, 80,08 %-os kihasználtsággal működött az intézmény, a kihasznált gondozási napok száma 4.723 volt. Ez azonban elmarad a 2019. évi 88 %-os, illetve a 2020. évi 90 %-os kihasználtságtól is. Az ellátott családok közel 64 %-a salgótarjáni lakcímmel rendelkező volt. Sajnos az üres férőhelyek ellenére is Nógrád megye (ellátási területen kívüli) településeiről több család jelentkezését is el kellett utasítaniuk. A családok átlagosan 8 hónapot töltöttek az otthonban.

III.9. Gyermekek Átmeneti Otthona

A gyermekek átmeneti otthona megszakítás nélküli munkarend szerint működő bentlakásos intézmény, amely az alapellátás keretében, 12 férőhelyen, a gyermekek számára átmeneti gondozást biztosít. A gyermekek átmeneti otthonában az a családban nevelkedő, 3-18 éves kor közötti gyermek helyezhető el, aki átmenetileg felügyelet nélkül marad, vagy elhelyezés hiányában ezek nélkül maradna, valamint akinek ellátása a család életvezetési nehézségei miatt veszélyeztetett, továbbá azok az anyák, akik 14 éves kor alatti gyermekükkel kérik az elhelyezést.

A gondozottak elhelyezésére három 4 fős lakószoba, és egy 1 fő elhelyezését lehetővé tevő krízisszoba szolgál.

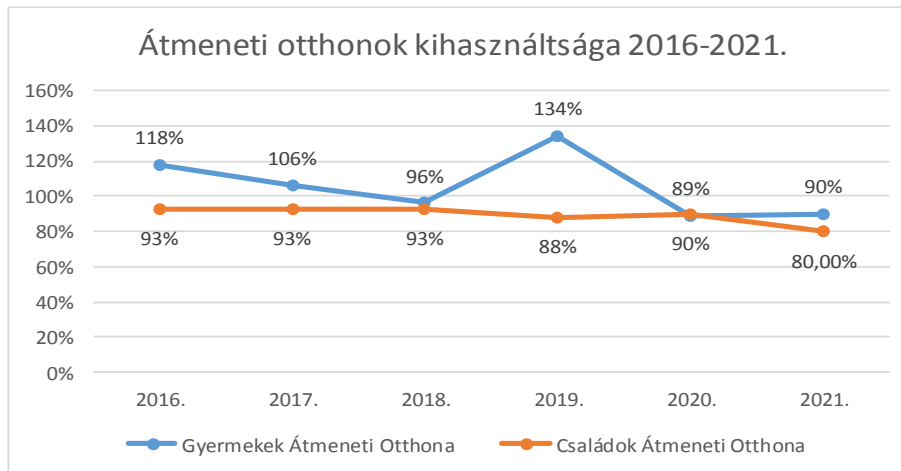
A gondozást igénybevevők lakhatási, életvezetési problémákkal, pénzügyi ismeretek hiányosságaival, családi konfliktusokkal, gyermekek igazolatlan hiányásaival, magatartási problémáival érkeznek. A gyermekek többsége lassan, de jól beilleszkedik, viszont az anyák nehezen tűrik a gondozással járó kööttségeket.

Az ellátás időtartama az alapjául szolgáló ok fennállásáig, de legfeljebb egy évig tart, amely indokolt esetben fél évvel meghosszabbítható.

Az intézmény 12 engedélyezett férőhelyen, átlagosan 13 fővel, 104 %-os kihasználtsággal működött.

Ez jelentősen magasabb a 2020. évi 89%-os kihasználtságtól, de még elmarad a 2019. évi 134 %-os kihasználtságtól. A kihasználtsági mutató elmaradására hatással van egyrészt a járványügyi szabályok betartása, másrészt az otthonban lévő családok létszáma, gyermekek nemek szerinti megoszlása (nem helyezhetők el megfelelően a 4 fős lakószobában), harmadrészt az, hogy gondozottak mennyi időre veszik igénybe az átmeneti gondozást. A gyermekek átlagosan 8-9 hónapot töltöttek az otthonban.

Az átmeneti otthonok kihasználtságának alakulása 2016-2021.:

Az alapellátásban 2021-ben 220 salgótarjáni családot és 423 gyermeket gondoztak.

III.10. A gyermekek veszélyeztetettségének okai:

- szülők család életvitele
- nevelési problémák
- családi konfliktus
- kortárscsoport negatív hatása
- elégtelen lakáskörülmények
- kilakoltatás veszélye
- munkanélküliség
- gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség
- tankötelezettség elmulasztása
- csavargás
- drogfogyasztás
- alkoholfogyasztás
- tartós betegség
- fogyatékoság
- magatartás-tanulászavar
- anyagi problémák

III.11. Válsághelyzetben lévő várandós kiskorú gondozása

2021-ben Salgótarjában 13 esetben végzett gondozási tevékenységet a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat szociális válsághelyzetben lévő várandós kiskorú tekintetében.

III.12. Családjából kiemelt gyermekek szüleinek gondozása

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ 2021-ben 42 esetben kezdeményezett Salgótarjában ideiglenes hatályú elhelyezést. Az ideiglenes hatályú elhelyezést a gyermek súlyos veszélyeztetése, elhanyagolása, vagy a gyermek olyan magatartása indokolta, amellyel saját magát veszélyeztette.

Az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálata során nevelésbe vételre vagy családbafogadásra került sor a gyermekek tekintetében.

A nevelésbe vétel és a családbafogadás 2021-ben 86 gyermeket érintett összesen.

Az elkészült gondozási-nevelési tervben előírtaknak megfelelően a szakemberek a családdal együtt dolgoznak azon, hogy a gyermekek a családjukba visszakerülhessenek, megszűnjenek a veszélyeztető tényezők, a család ismét alkalmassá váljon gyermeke gondozására, nevelésére.

III.13. Civilekkel, egyházakkal, karitatív tevékenységet folytatókkal való kapcsolat

Vannak olyan civil szervezetek, melyek alkalmanként segítik adományokkal a területen működő intézményeket, az ott ellátottakat, illetve vannak olyan civil szervezetek, melyekkel hosszú távú kapcsolatot alakított ki az Önkormányzat vagy az ESZK. A Váci Egyházmegyével adományközvetítés vagy anyagi segítségnyújtás kapcsán rendszeres a kapcsolata az ESZK-nek, illetve rendszeresen tudnak adományokat eljuttatni a gondozott családok számára a Szent Lázár Lovagrend által.

Az Önkormányzat több éves kapcsolatot ápol a Magyar Vöröskereszt Nógrád Megyei Szervezete által fenntartott „MENEDÉK” Családok Átmeneti Otthonával, amely 1992. óta 40 férőhelyen nyújt átmeneti elhelyezést az ország bármely részéről érkező hátrányos helyzetű családoknak, anyáknak, apáknak és gyermekeknek. Emellett 4 férőhelyen krízis ellátást végeznek, illetve 2018-tól Félutas Ház szolgáltatással bővült a szolgáltatásuk.

IV. Bűnmegelőzéssel kapcsolatos feladatok

Az áldozattá váló és a bűnelkövetők között egyik leginkább veszélyeztetett a serdülő és fiatal-felnőttkorosztály.

Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a 2017. márciusi ülésén fogadta el a Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptiója 2017 – 2023. című dokumentumot. A stratégia kiemelt célkitűzésként fogalmazta meg a gyermek- és fiatalkorú bűnözés megelőzésével kapcsolatos célokat, a településbiztonság fokozása érdekében megvalósítandó feladatokat, az áldozattá válás megelőzésével és az áldozatok segítésével kapcsolatos elvárásokat, illetve a bűnismétlés megelőzéséhez szükséges irányvonalakat.

A Salgótarjáni Rendőrkapitányság is kiemelt figyelmet fordít a gyermek- és fiatalkorúak sérelmére, illetve az általuk elkövetett jogsértésekre, valamint azok megelőzésére, felderítésére. A korábbi évek statisztikai adatai alapján a gyermek- és fiatalkorúak továbbra is túlnyomó többségben vagyon elleni bűncselekmények, iskolán belüli erőszak, családon belüli erőszak, ritkán nemi erkölcs elleni bűncselekmények áldozatává válnak, illetve azok elkövetői.

A fiatalok áldozattá, elkövetővé válásának megelőzését célozza meg a Rendőrkapitányság azzal, hogy az iskolák és az iskolarendőr, a bűnmegelőzési előadó folyamatos és élő kapcsolatot alakított ki a tagintézményekkel. D.A.D.A. órák keretében továbbá az eseti bűnmegelőzési órák megtartásával az aktuális problémának megfelelően mindig úgy kerülnek megválasztásra, hogy azok a gyermekekben a veszélyhelyzetek felismerési képességét elősegítse, és hozzájáruljon a megfelelő döntéshozatalhoz. A kiskorúakra vonatkozó jelzésadási kötelezettségnek folyamatosan eleget tesznek, a Salgótarján és Térsége Egészségügyi-Szociális Központ Család- és Gyermekejóléti Szolgálatára felé.

V. Pártfogó felügyelői feladatok, Jogi segítségnyújtás, Áldozatsegítés

V.1. Pártfogó felügyelői feladatok a gyermekvédelem területéhez kapcsolódóan

A pártfogó felügyelet végrehajtása során a pártfogó felügyelő a pártfogolt ellenőrzésével és irányításával elősegíti annak megakadályozását, hogy a pártfogolt ismételten bűncselekményt kövessen el, továbbá segítséget nyújt a társadalmi beilleszkedéséhez, az ehhez szükséges szociális készségek kialakításához és feltételek megteremtéséhez, közreműködik a sértettek érdekeinek érvényesülésében.

A pártfogói felügyelet a Nógrád Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Igazságügyi Osztályán működik 2020.03.01-től. A járványügyi helyzet csak részben befolyásolta egyes ügycsoportok terepen történő munkavégzési gyakorlatát, a fogadónapok a hét minden napján biztosítottak voltak, túlnyomórészt folyt a közérdekű munka büntetésletöltés, és indokolt esetekben a lakókörnyezetben végzett ellenőrzési területi munka is megtörtént.

A pártfogó felügyelők által ellátott ügyekben változatlanul a vagyon elleni és a közlekedési bűncselekmények dominálnak, az elkövetők jelentős része férfi, a női elkövetők száma 15 % alatti. A pártfogó felügyelők a 2021. év folyamán összesen 1983 ügyben jártak el, stagnálást mutat az előző évhez képest.

A pártfogó felügyelet végrehajtása ügycsoportban a pártfogó felügyelők a 2021. év folyamán összesen 492 ügyben jártak el, ebből 187 db ügy fiatalkorúhoz kapcsolódik.

A gyámhatóságok megelőző pártfogási jogintézmény eljárásához készített kockázatértékelésen alapuló környezettanulmányai, illetve az elrendelt megelőző pártfogó felügyelet végrehajtása, a társintézményi együttműködések szélesítésére adott lehetőséget, és egyes esetekben a hatékonyság is láthatóbb, de továbbra is kétségeket támaszt az alulról nyitott korhatár, és ehhez kapcsolódóan a gyermekek kriminalizálása a pártfogó jelenlétével. Gond továbbá a folyamatban lévő ügyek tapasztalatainak beépítése az ügyészségi és bírói eljárásokba, a döntéseik megalapozásába, a szervezetek közt kommunikációra ugyanis nincs kialakult gyakorlat, a döntések a pártfogó megkérdezése nélkül születnek.

A pártfogó felügyelő által készített környezettanulmány a fiatalkorúak elleni büntetőeljárásban kötelezően beszerzendő bizonyítási eszköz. A környezettanulmány elkészítéséhez a pártfogó felügyelő megtekintti a terhelt lakóhelyét, iskolai, munkahelyi véleményt szerez be, meghallgatja a fiatalkorú terhelt törvényes képviselőjét, információt kér a gyermekjóléti szolgálattól, szükség esetén a fiatalkorút befogadó intézménytől. A környezettanulmány a terhelt életviszonyaira és életvitelére jellemző tényeket és körülményeket írja le, tartalmazza a családi körülményeire, baráti kapcsolataira, egészségi állapotára, szenvedélybetegségére, lakhatási körülményeire, iskolai végzettségére, szaktudására, munkahelyére, foglalkozására, jövedelmi viszonyaira, szabadidő-eltöltési szokásaira, a bűncselekmény elkövetésekor jellemző - és azóta bekövetkezett változásokra vonatkozó - információkat. A pártfogó felügyelő környezettanulmányt készít továbbá a fiatalkorú szabadságvesztésre történő befogadásakor, és az államot illető bünyügyi költség és rendbíróság megfizetését elengedő döntés előkészítése során.

2021. évben 345 db ügy érkezett, 357 db környezettanulmányt készítettek el a pártfogók, ebből 303 ügy fiatalkorú bűnelkövetőhöz kapcsolódik, 17 gyermekkorúhoz, 37 felnőtt ügy. Veszélyeztető okok közül kiemelendő a szülői felügyeleti hiányosságok, valamint a szerhasználat.

A megelőző pártfogáshoz kapcsolódó, kockázatértékelésen alapuló környeztanulmányok száma ezen felül 90 volt. Megelőző pártfogás elrendelésére 12 esetben került sor.

Az Igazságügyi Osztály pártfogó felügyelői 2021. évben 25 db pártfogó felügyelői véleményt készítettek el. A szakértői véleményként készített speciális pártfogó felügyelői vélemény kérése ritka, emellett minden közérdekű munka végrehajtási ügyben speciális pártfogó felügyelői vélemény készülhet a munkahely kijelölése előtt.

A közérdekű munka végrehajtásának szervezése és ellenőrzése ügycsoportban 266 db új ügy érkezett, így 824 ügy volt folyamatban, *ebből 91 ügy fiatalkorú bűnelkövetővel* kapcsolatos. A tárgyalás mellőzésével hozott ítéletek aránya magas: 50% feletti, ez a járványügyi helyzet miatt nőtt az előző év szintén magas arányához képest is. Ez a fiatalkorúak ügyében hozott ítéletek tekintetében is megállapítható, a megyei ítélkezési gyakorlat egyre inkább a felügyeleti, ellenőrzési tevékenységet szorítja vissza. A munkahely kijelölések folyamatosnak mondhatók, a letöltési mutatók javultak, ami azt jelenti, hogy az önkormányzatok - a jogszabályi környezet változását követve - immár foglalkoztatják az elítélteket. Foglalkoztathatósági szakvélemény elkészítésére 5 egészségügyi szolgáltatóval kötött a kormányhivatal megállapodást.

A büntető és szabálysértési ügyekben alkalmazható közvetítői tevékenység (mediáció) végrehajtására ellátására szakosodott pártfogó felügyelők 2021. évben 171 db közvetítői eljárásra utalt büntető ügyben és 38 szabálysértési ügyben jártak el (összesen: 209 ügy, a járványügyi helyzettel együtt növekedés figyelhető meg az előző évhez képest). Ebből 30 ügyben volt fiatalkorú az érintett terhelt. Az esetek közel 80%-ában megállapodás született.

Az Igazságügyi osztály ügyfélfogadási ideje folyamatos. Az ügyfélfogadással kapcsolatos panasz nem érkezett. Az osztályvezető is teljes értékű pártfogó felügyelői munkát végez, így érhető el a még kezelhető ügyteher és területi elosztás, és az egyéni ügyszámmutatók így kiugró eltéréseket nem mutatnak. A pártfogók a honlapon közzétett ügyfélfogadási időpontokon túl, személyesen vagy telefonon teljes körű tájékoztatást nyújtanak az adott ügyekre vonatkozóan a társintézmények dolgozóinak, emellett jelentős területi munkavégzést végeznek, fiatalkorú pártfogoltak irányában kiemelten, felnőtt ügyekben az esethez igazodva. Ezen területi feladatellátás a jelzőrendszeri együttműködési munka alapját képezik. Módszerek tekintetében több évtizedes szakmai tapasztalatainkra alapozva hatékony egyéni esetkezelést alkalmaznak, csoportos foglalkozásokat nem szerveznek, az ellátotti réteg jövedelmi viszonyaihoz igazodva utazási többletterhet a csoportokon való részvétellel nem kívánnak képezni. Felkészültünk a külön magatartási szabályok csoportos kezelésére, különösen viselkedéskorrekció, agressziókezelés, és egyéb reszocializációs technikák alkalmazásával.

V.2. Jogi segítségnyújtás

A jogi segítségnyújtási rendszer jelenlegi formájában 2004. óta működik, 2020. márciusától ismét a Nógrád Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Igazságügyi Osztályán látják el a feladatokat. Sajnálatos módon státusz nélkül, kapcsolt munkaköri ellátással.

Konkrét tevékenysége kiterjed a peren kívüli (tanácsadás, tájékoztatás, okiratszerkesztés, beadványkészítés), és a peres ügyekben (pártfogó ügyvédi képviselő) lefolytatott engedélyezési eljárásra, kivételes esetben a pártfogó ügyvéd kirendelésére, a támogatás felülvizsgálatára, a pártfogó ügyvéd díjának megállapítására, vezeti az ehhez kapcsolódó nyilvántartást, valamint együttműködik és kapcsolatot tart a bíróságokkal, önkormányzatokkal, valamint a jogi segítőkkel, ügyvédekkel, ügyvédi irodákkal.

A jogi segítségnyújtásban 553 fő jelent meg szolgáltatás igénybevételére (személyesen megjelentek és telefonon összesen), 187 kérelem érkezett, 41 ügyben lett ügyvéd kirendelve, 22 ügyben lett pártfogó ügyvédi díj megállapítva, 32 ügyben volt felülvizsgálat, 27 ügyben történt visszafizetésre kötelezés.

V.3. Áldozatsegítő szolgálat

A vizsgált időszakban 77 fő vette igénybe az áldozatsegítő szolgáltatásokat az alábbi ügyekben:

- érdekérvényesítés elősegítése (tájékoztatás, jogi tanácsadás, kapcsolatfelvétel egyéb szervvel)
- azonnali pénzügyi segély (26 esetben készpénzben történt kifizetés, valamint 14 esetben visszautasítás történt)
- állami kárenyhítés
- áldozati státusz igazolása (26 esetben állítottunk ki igazolást)
- szakjogászai segítségnyújtás (jogi segítségnyújtás keretében 7 áldozat kért segítséget)

A Nógrád Megyei Rendőr-főkapitányság és a városi kapitányságok által büntető-, és szabálysértési eljárás kapcsán kiállított igazolások száma: 22. Az ügyfelek az esetek nagy részében a rendőrségtől értesült az áldozatsegítő szolgálatról, de előfordult, hogy ismerősöktől szereztek tudomást erről a lehetőségről.

Állami kárenyhítés iránti kérelmet 3 esetben nyújtottak be.

VI. Kábítószerügyi Egyeztető Fórum

A Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (a továbbiakban KEF) 2015-ben kezdte meg a munkáját, és megalkotta Salgótarján Megyei Jogú Város Drogellenes Stratégiáját, mely a mai napig is alapját képezi tevékenységének.

A KEF tagjai:

1. Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata
2. Szent Lázár Megyei Kórház
3. Magyar Vöröskereszt Nógrád Megyei Szervezete
4. Nógrád Megyei Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
5. Salgótarján és Térsége Egészségügyi-Szociális Központja
6. Ha-Jó Gyermek- és Ifjúságsegítő Egyesület
7. Salgótarjáni Rendezvény- és Médiaközpont Nonprofit Kft.
8. Salgótarjáni Általános Iskola és Kollégium
9. Nógrád Megyei Szakképzési Centrum
10. Godó Anna mentálhigiénés szakember
11. Pálkovács Margit addiktológiai konzulens
12. Homoga László közbiztonsági feladatok ellátásával megbízott tanácsnok
13. Salgótarjáni Rendőrkapitányság
14. Nógrád Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálya
15. Salgótarjáni Tankerületi Központ

A KEF 2020-2021. évi munkája a járványügyi helyzetre tekintettel a korábbi gyakorlatoktól eltérően alakult, kevesebb személyes jelenlétre került sor, és nagyobb szerepet kapott az online kapcsolattartás. A „Horizont” Nappali Ellátó Központ átadását követően a KEF ülések és szakmai megbeszélések ezen a helyszínen valósultak meg. A pályázatban elnyert összeg

hozzájárult a KEF cselekvési tervében vállalt feladatok megvalósításához, amelyek az alábbiak voltak:

VI.1. Addiktológiai tanácsadás

2021. június 19-én, augusztus 6-án, és szeptember 3-án csoportos addiktológiai konzultációra került sor. A tanácsadáson 7 fő férfi vett részt. Életkoruk 25 és 65 év között van. Függségeik alkohol és drog használathoz kötöttek. Két kliens esetében mentális problémák, betegségek is jelen vannak.

A konzultációk alkalmával az önismeret-, készségfejlesztés; életvezetés témái merültek fel. Kitértünk a munkaügyi - szabadidő-eltöltés, rekreáció vagy - társas kapcsolati rendszerekre. A kliensek megerősítést kaptak a szociális készségek, kommunikáció, érzelmi kompetenciák, asszertivitás, nemet mondás képessége, életvezetési készségek, és az időtöltés hatékonyabb strukturálása témákban.

VI.2. Tanulmányút

A KEF tagjai 2021. szeptember 22-én az Emberbarát Alapítvány konferenciáján vettek részt, a rendezvény címe a „Komplex drogterápia, jó gyakorlat az Emberbarát Alapítvány intézményeiben” volt. A tagok betekintést kaptak az Emberbarát Alapítvány Intézményrendszerébe, megalakulásának történetébe, jelenkori működésébe, valamint kapcsolódását a Kábítószerügyi Egyeztető Fórumokhoz, azzal való együttműködésükről. A résztvevők meghallgattak több szakmai előadást a sokproblémás drogbeteg (szociális-, pszichológiai problémák, familiáris halmozódás) jellemzőiről és a drogfogyasztó kiskorúak kezelési lehetőségeiről.

VI.3. Vetélkedő

2021. november 4-én sor került a Semmelweis Egyetem Kanizsai Dorottya Egészségügyi Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája diákjainak részvételével az on-line drogvételkedőre. A játék egy 20 kérdéses totóból, illetve egy drogprevenciós film (Négyen egyedül címmel) megtekintéséből és annak elemzéséből állt. A győztes csapat nyereségben részesült.

A HA-JÓ Gyermek- és Ifjúságsegítő Egyesület vállalta, hogy a Salgótarjáni KEF közreműködésével lebonyolítja a pályázat gyakorlati és technikai részét, az úgynevezett „Drogtótó” drogprevenciós célzatú teszt online formában történő megszervezésével. A megvalósítás koordinátora a Horizont Nappali Ellátó Központ intézményegység-vezetője volt. A programok rendkívül sikeresek voltak a résztvevő diákok körében.

VII. Pályázatok

A gyermekeket sújtó nélkülözés újratermelődésének megakadályozására és a gyermekek esélyeinek növelésére irányuló helyi projektek megvalósítására a Széchenyi 2020 keretében megjelent „Integrált térségi gyermekprogramok” című, EFOP-1.4.2-16 kódszámú felhívásra Salgótarján és Térsége Önkormányzatainak Társulása Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzatának konzorciumi partnerségével 2016. augusztus 1-én támogatási kérelmet nyújtott be. A támogatási kérelem kedvező elbírálásban részesült.

A projekt megvalósítási időszaka 2017. november 1-től 2022. április 30-ig tartott (a projekt fizikai befejezése).

Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a 129/2016. (VI.28.) határozatával jóváhagyta, hogy az Önkormányzat a szolgáltatási térképben foglaltak szerint részt vegyen a Projekt megvalósításában. A Közgyűlés vállalta, hogy a pályázatból adódó fenntartási kötelezettséget teljesíti és az ehhez szükséges forrást biztosítja.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján elmondható, hogy a Projekt kiemelten jól működött. Az elért eredmények példaértékűek. Az elért eredmények tükrében elmondható, hogy a hátrányos helyzetű családok, és gyermekek körében a Projekt alatt végzett értékes szakmai munka sokak számára nagy segítség volt, ezért a fenntartási időszakban az elmúlt évekhez hasonló magas színvonalú továbbműködtetés a cél.

VIII. Helyi esélyegyenlőségi program (HEP)

Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata a 201/2018. (XII. 20.) határozatával fogadta el a Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata 2018 – 2023. időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját (a továbbiakban: HEP).

A HEP egyik célcsoportjaként szerepelnek a gyermekek. A HEP többek között részletesen kifejti a gyermek helyzetének általános jellemzőit, a veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek számát és arányát, valamint egészségügyi, szociális, lakhatási helyzetüket, a krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásokat.

Bár a HEP 2023-ig foglalja magába a célokat, felülvizsgálatát két évente szükséges elvégezni. Ennek megfelelően a felülvizsgálat 2020. évben el megtörtént, mely során a HEP -et változatlan formában Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlése a 200/2020.(XII.18.) sz. határozattal jóváhagyott. A következő felülvizsgálatra 2022-ben kerül sor.

IX. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai

A Nógrád Megyei Kormányhivatal 2021-ben hatósági ellenőrzést folytatott le az ESZK által működtetett több intézményegységben.

- Család- és gyermekjóléti szolgáltatás (család- és gyermekjóléti központ, család- és gyermekjóléti szolgálat)
- Félisziget Napközi- és Lakóotthon
- Férfi Átmeneti Szálló
- Horizont Nappali Ellátó Központ
- Idősek Klubja, Szilaspogony,
- Idősek Otthona, Cered,
- Százszorszép Bölcsőde

Az ellenőrzések működést akadályozó hiányosságot vagy jogszerűtlenséget nem tapasztaltak. A megállapítások alapján az intézkedések - szakmai program módosítás, munkaköri leírások és kinevezési okmányok egységesítése, a hiányzó működési nyilvántartásba vételek pótlása, egyéni fejlesztési tervek pótlása, illetve kiegészítése, nyitva álló helyiség címének módosítása, térítési díj nyilvántartás - megtörténtek.

A Százszorszép Bölcsőde hatósági ellenőrzése 2021-ben még nem került lezárásra.

Fekete Zsolt
polgármester